

ומיעט רבי יהודה מכלל זה שלשה פסולין, לפי ששלשה מיעוטים נאמרו בפרשה:

א. "זאת", ולא אחרת!

ב. "היא", מיעוטא הוי!

ג. "העולה" בה"א הידיעה, דמשמע, העולה המיוחדת הכשרה, ולא הפסולה.

הרי אלו שלשה מיעוטיין הממעטים את שלשת הפסולים האלו, שגם אם עלו על המזבח ירדו ממנו:

מ-ב א. פרט לכהמה אשר נשחטה בלילה, שאינו זמן שחיטה.

ב. ושנשפך דמה לארץ לפני שנזרק מדמה על המזבח.

ג. ושיצא דמה לפני זריקה חוץ לקלעים ונפסל ב"יוצא".

בשלשה פסולים אלו, שאם בכל זאת עלתה⁽¹¹⁾ העולה הפסולה על המזבח, תרד⁽¹²⁾.

אבל כל שאר הפסולים, מלבד אלו, אם העלו את בשרם על המזבח לא ירדו, אלא יקטירו אותם על המזבח⁽¹³⁾.

רבי שמעון אומר: הא דכתיב "היא העולה על מוקדה על המזבח כל הלילה", דרשינן להאי קרא הכי:

"עולה", אין לי אלא עולה כשרה שעלתה על המזבח.

מניין לרבות עולה פסולה שנשחטה בלילה, ושנשפך דמה,

קידש את הקרבן. אבל אם החסרון הוא בכך שאין קדושת המזבח מועילה לקרבן פסול שכזה, הרי לא יעזור מה שהמזבח כבר קידש את הקרבן.

12. בתוספות ובריטב"א ביארו שרבי יהודה צריך שלשה מיעוטים, מיעוט לכל פסול, ואילו לרבי שמעון מספיק מיעוט אחד ל"ז פסולים. וביארו, שלרבי שמעון הוא ממעט כל מה שבכלל פסולו, בקדש והכל מיעוט אחד. והרמב"ן תירץ, כיוון שכל הי"ז הם פסולים שקולים, ואין סיבה לרבות אחד מהם יותר מהשאר, מרבים את כולם.

13. והקשו התוספות והרשב"א והריטב"א, הרי לרבי יהודה יש עוד פסול, שאם

העלאה שלהם למזבח, אבל כיון שיש עליהם עדיין שם קרבן, ויש מצות הקטרה, לכן, אם כבר עבר על איסור העלאה, יש חיוב של הקטרה, על אף שנשארו בפסולם, או שמא הדין הוא שהמזבח מקדש ומכשיר את הקרבן, ועל ידי שעלה למזבח, בטל ממנו הפסול שלו.

11. המקדש דוד [קדשים ח"א סימן ד] דן בשאלה האם אותם הפסולים שנאמר בהם הדין שאפילו אם עלו ירדו מהמזבח, זה בגלל שאין למזבח כח לקדש פסול שכזה, או בגלל שלפסול שכזה לא מועילה קדושת המזבח. ונפקא מינה, אם קרבן נפסל על גבי המזבח אחרי שכבר היה למזבח כח לקדש אותו, האם נפסל הקרבן. כי אם החסרון הוא בכך שאין למזבח כח לקדש קרבן שיש בו פסול כזה, הרי פה המזבח כבר

ושיצא דמה חוץ לקלעים לפני שנזרק,

ועולה הלך דמה כל הלילה, ונפסל בלינה,
ועדיין לא נזרק עד הבוקר,

והיוצא, שיצא בשרה חוץ לעזרה,

והטמא, שנטמא הבשר,

והנותר, (14) בשר עולה או אימורים שלנו כל
הלילה חוץ למזבח, ונפסלו בלינה,

ושנשחט במחשבה על מנת להקטיר חוץ
לזמנו וחוץ למקומו,

ושקיבלו פסולין את הדם בכלי או שהפסולין
וזרקו את דמן,

והניתנין שמצוה לתת את דמם למעלה
[כגון דם חטאת בהמה, הניתן על קרנות
המזבח], שנתנן לדמם למטה,

והניתנין למטה שנתנן למעלה,

והניתנים בחוץ, שמצוה לתת אותם על
מזבח הנחושת שנתנן בפנים על מזבח
הזהב,

והניתנין בפנים על מזבח הזהב, שנתנן
בחוץ על מזבח הנחושת,

והפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן,
שפסולים הם,

מנין לכל הפסולים האלו שאם עלו על
המזבח שלא ירדו?

תלמוד לומר "זאת תורת העולה". ריבה
הכתוב באומרו את הכלל "תורת העולה",
שתהא תורת אחת לכל העולין, לומר, שאם
עלו אפילו בפסול, שוב לא ירדו!

יכול שאני מרבה שלא יורדו אפילו את
הרובע והנרבע,

והמוקצה, בהמה שהוקצתה לעבודה זרה,

והנעבד, בהמה שהשתחוו לה בתורת עבודה
זרה,

ואתנן זונה, מי שנתן שה לזונה תמורת
מעשה הזנות, נפסל השה לקרבן,

והמחיר כלב, מי שהחליף שה בכלב נפסל
השה לקרבן,

והכלאים, הנולד מעז שבא על כבשה,
והטריפה, ויוצא דופן?!

תלמוד לומר "זאת", למעט פסולים אלו,
שאף אם עלו ירדו.

ומה ראית לרבות את אלו מהריבוי "תרת
העולה", ולהוציא את אלו מהמיעוט "זאת"?
שהרי הכתוב ריבה ומיעט, ולא פירש מה
לרבות ומה למעט.

שהצריכה התורה, לא חל עליו שם של שחיטת
קדשים, וכלפי קדשים הרי זה כאילו חנקו את
הבהמה ומתה בלי שחיטה, וזה פשיטא שאפילו
אם עלו למזבח, ירדו.

14. כן שיטת רש"י ותוספות שהלך מתייחס

לדם שנשאר כל הלילה, והגותר מתייחס

עלה לא ירד, והיינו עולה שנשחטה בדרום
העזרה, ומנין למד את הפסול הזה?

ותירצו, שהמקור שהנשחט בדרום פסול,
הוא מהפסוק "מכל דבר רע", וכיון שנקרא רע'
הרי זה פשוט שצריך להורידו מהמזבח, כי כתוב
"לא יגורך רע".

ועוד תירצו, כיון שלא נשחט במקום